

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	ZDRAVSTVENA PISMENOST
Course title:	HEALTH LITERACY

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Zdravstvena nega, 2. stopnja	/	2.	4.
Nursing Care Master's study programme	/	2.	4.

Vrsta predmeta / Course type: Izbirni predmet/selective subject

Univerzitetna koda predmeta / University course code: IP-MAG-03

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical practice	Druge oblike študija Other study forms	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	20	/	/	/	100	5

Nosilec predmeta / Lecturer: doc. dr. Tamara Štemberger Kolnik / Assist. Prof. Tamara Štemberger Kolnik, RN, PhD

Jeziki / Predavanja / Lectures: Slovenski jezik / Slovene language
Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski jezik / Slovene language

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

- Ni pogojev.

Prerequisites:

- No prerequisites.

Vsebina:

1. Zdravstvena pismenost:

- opredelitev koncepta in zgodovinski razvoj,
- veščine povezane s funkcionalno pismenostjo na področju zdravja,
- modeli zdravstvene pismenosti na individualni in družbeni ravni,
- stopnje zdravstvene pismenosti,

2. Zdravstvena pismenost pacienta s srčno žilnimi boleznimi, povišanim krvnim pritiskom, povišanimi maščobami v krvi: obravnava pacienta z različnimi stopnjami zdravstvene pismenosti, presejalni testi, vodenje in obravnava pacienta

3. Zdravstvena pismenost pacienta s KOPB: obravnava pacienta z različnimi stopnjami zdravstvene pismenosti, presejalni testi, vodenje in obravnava pacienta

4. Zdravstvena pismenost v skrbi za duševno zdravje:

Content (Syllabus outline):

Health Literacy:

- defining concepts and historical development,
- skills associated with functional literacy in the field of health,
- models of health literacy on individual and social level,
- levels of health literacy,

2. Health literacy in patients with cardiovascular diseases, high blood pressure, elevated fat in blood: treatment of patients with different levels of health literacy, screenings, management and treatment of patients

3. Health literacy in patients with COPD: treatment of patients with different levels of health literacy, screenings, management and treatment of patients

4. Health literacy in the care for mental health:

obravnava pacienta z različnimi stopnjami zdravstvene pismenosti, presejalni testi, vodenje in obravnava pacienta

5. Zdravstvena pismenost pacienta s sladkorno boleznijo: obravnava pacienta z različnimi stopnjami zdravstvene pismenosti, presejalni testi, vodenje in obravnava pacienta

6. Zdravstvena pismenost posebnih ranljivih skupin: obravnava pacienta z različnimi stopnjami zdravstvene pismenosti, presejalni testi, vodenje in obravnava pacienta

treatment of patients with different levels of health literacy, screenings, management and treatment of patients

5. Health literacy in patients with diabetes: treatment of patients with different levels of health literacy, screenings, management and treatment of patients

6. Health literacy in the different vulnerable groups: treatment of patients with different levels of health literacy, screenings, management and treatment of patients

Temeljni literatura in viri / Readings:

Osnovna literatura/Basic readings

- RAZLAG KOLAR, Tina, KAUČIČ, Boris Miha, ŠTEMBERGER KOLNIK, Tamara. The role of the nurse in improving health literacy among older adults. *Pielęgniarswo XXI wieku*. 2017, vol. 16, nr. 2, str. 23-28. ISSN 1730-1912. DOI: 10.1515/pielxxiw-2017-0014. [COBISS.SI-ID 93441025]
- ŠTEMBERGER KOLNIK, Tamara, HOZJAN, Dejan, BABNIK, Katarina. Health literacy and health related lifestyle among nursing students. *Pielęgniarswo XXI wieku*. jun. 2017, vol. 16, iss. 2, str. 42-46. ISSN 2450-646X. <https://www.degruyter.com/view/j/pielxxiw.2017.16.issue-2/pielxxiw-2017-0017/pielxxiw-2017-0017.xml?format=INT>, DOI: 10.1515/pielxxiw-2017-0017. [COBISS.SI-ID 1539976388]
- BABNIK, Katarina, ŠTEMBERGER KOLNIK, Tamara, BRATUŽ, Anita. Zdravstvena pismenost : stanje koncepta in nadaljnji razvoj z vključevanjem zdravstvene nege = Health literacy concept : integration of definitions and the role of nursing in further development of the concept. *Obzor. zdrav. neg.*, 2013, letn. 47, št. 1, str. 62-73.
- ŠTEMBERGER KOLNIK, Tamara, BABNIK, Katarina. Oblikovanje instrumenta zdravstvene pismenosti za slovensko populacijo : rezultati pilotske raziskave = Development of the health literacy instrument for Slovenian population : results of the pilot study. V: ŽELEZNIK, Danica (ur.), KAUČIČ, Boris Miha (ur.), ŽELEZNIK, Uroš (ur.). *Inovativnost v koraku s časom in primeri dobrih praks : zbornik predavanj z recenzijo : proceedings of lectures with peer review*. Slovenj Gradec: Visoka šola za zdravstvene vede: = University College of Health Sciences, 2012, str. 248-255.

Izročki s predavanj.

Spletna stran »Centres for Disease Control and Prevention«: <http://www.cdc.gov/healthliteracy/learn/>

Izročki s predavanj/Lecture handouts

Aktualni članki s predmetnega področja/Current articles from the subject field

Dodatna literatura/Additional readings

- Orkan, O., Bauer B, Levin-Zamir, D., Pinheiro, P. and Sørensen, K., (2019). *International handbook of health literacy. Research, practice and policy across the lifespan*. Bristol: Policy Press
- University of Bristol.
- Parnell, T.A. (2015). *Health literacy in nursing : providing person-centered care*. New York: Springer.

Cilji in kompetence:

Cilji

Študent/ka:

- razume koncept zdravstvene pismenosti, spozna pomen razumevanja tega ter pridobi

Objectives and competences:

Objectives

The student:

- understands the concept of health literacy, learns about the importance of understanding

<p>kompetence ugotavljanja stopnje zdravstvene pismenosti pri pacientu s posameznim kroničnim obolenjem</p> <ul style="list-style-type: none">• razume pomen kocepta zdravstvene pismenosti povezane z različnimi kroničnimi obolenji• razume koncept zdravstvene pismenosti v kontekstu različnih ranljivih skupin populacije <p>Splošne kompetence</p> <ul style="list-style-type: none">• prepozna stopnjo zdravstvene pismnosti pri paicntu,• se zna osredotočiti na pacienta in njegove sposobnosti za sprejemanje informacij povezanih z zdravjem,• zna spodbujati, podpirati in usmerjati pacienta pri spreminjanju vedenja povezanega z zdravjem <p>Predmetno – specifične kompetence</p> <ul style="list-style-type: none">• sposobnost uporabe modelov zdravstvene pismenosti in sposobnost merjenja in ocenjevanja zdravstvene pismenosti;• sposobnost usmerjanja zdravstveno vzgojnega dela individualno glede na stopnjo zdravstvene pismenosti pacienta;• poznavanje in uporaba informacijsko-komunikacijskih tehnologij in informacijskih sistemov.	<p>this and acquires skills for identifying levels of health literacy in patients with chronic diseases,</p> <ul style="list-style-type: none">• understands the importance of the concept of health literacy related to various chronic diseases• understands the concept of health literacy in the context of different vulnerable groups of the population <p>General competences</p> <ul style="list-style-type: none">• recognizes the patient's level of health literacy,• knows how to focus on the patient and his abilities to receive information related to health,• knows how to encourage, support and guide the patient in changing health-related behaviour <p>Subject-specific competences</p> <ul style="list-style-type: none">• the ability to use models of health literacy and the ability to measure and assess health literacy;• the ability to individually direct health education work, depending on the level of health literacy of the patient;• knowledge and usage of IKT technologies and information systems.
---	--

Predvideni študijski rezultati/učni izidi:

Študent/ka bo sposoben/sposobna

- prepoznati in ustrezno razumeti koncepta zdravstvene pismenosti. Pozna in uporablja inštrument za merjenje zdravstvene pismenosti.
- Pri predmetu pridobljena znanja uporabiti za utemeljitev zasnove za oblikovanje načrtov za individualno obravnavo pacienta s kronično boleznijo. Pridobljena znanja uporabi pri pripravi projektne naloge.
- na osnovi razumevanja teoretskih pogledov in izkušenj kritično ovrednoti skladnost med teoretičnimi načeli in izhodišči ter izpeljavo koncepta zdravstvene pismenosti ter s tem povezanimi dejavniki vpliva v praksi.
- Spretnosti za uporabo relevantne literature, zbiranja in interpretacije podatkov, kritične analize, oblikovanje akcijskih načrtov.

Intended learning outcomes:

- Knowing and understanding the concept of health literacy. The student knows and uses an instrument for measuring health literacy.
- The knowledge obtained in the course by the student is used for explaining the basics for designing plans for individual treatment for patients with chronic diseases. The obtained knowledge is used in the preparation of a project work.
- Based on understanding theoretical perspectives and experiences the student critically evaluates the consistency between theoretical principles and starting points and the implementation of the concept of health literacy, and related impact factors in practice.
- Skills of using literature, data collection and interpretation, critical analysis, designing action plans.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Učne metode:

- Predavanja
- Skupinsko delo
- E-učenje
- Seminarske vaje

Learning methods:

- Lectures
- Group work
- E-learning
- Seminar exercises

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

<ul style="list-style-type: none">• 80 % prisotnost na obveznih seminarskih vajah.• Oddan in uspešno opravljen zagovor seminarske naloge. Opravljene obveznosti iz seminarske naloge so predpogoj za pristop k izpitu.• Ustni /pisni izpit• Ocenjevalna lestvica ECTS: nezadostno (1-5), zadostno 6, dobro 7, prav dobro 8), prav dobro 9, odlično 10.	50 % 50 %	<ul style="list-style-type: none">• 80% attendance at mandatory seminars.• Submitted and successfully defended seminar work. Fulfilled obligations concerning project work are a prerequisite for the exam.• Oral/written exam.• Grading scale ECTS: insufficient (1-5), satisfactory (6), good (7), very good (8), very good (9), and excellent (10).
---	------------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. SKOK, Ines, ŠTEMBERGER KOLNIK, Tamara, BABNIK, Katarina. Zdravstvena pismenost in sladkorna bolezen : študija primera na skupini pacientov v specialistični ambulanti za zdravljenje sladkorne bolezni = Health literacy and diabetes : a case study on a group of patients in specialist outpatient clinic for diabetes. *Obzornik zdravstvene nege : strokovno glasilo Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije*. 2019, letn. 53, št. 1, str. 49-56, tabele. ISSN 1318-2951. <https://obzornik.zbornica-zveza.si/index.php/ObzorZdravNeg/article/view/233>, <https://doi.org/10.14528/snr.2019.53.1.233>, DOI: 10.14528/snr.2019.53.1.233. [COBISS.SI-ID 528709913]
2. RAZLAG KOLAR, Tina, KAUCIČ, Boris Miha, ŠTEMBERGER KOLNIK, Tamara. The role of the nurse in improving health literacy among older adults. *Pielęgniarstwo XXI wieku*. 2017, vol. 16, nr. 2, str. 23-28. ISSN 1730-1912. DOI: 10.1515/pielxxiw-2017-0014. [COBISS.SI-ID 93441025]
3. ŠTEMBERGER KOLNIK, Tamara, HOZJAN, Dejan, BABNIK, Katarina. Health literacy and health related lifestyle among nursing students. *Pielęgniarstwo XXI wieku*. jun. 2017, vol. 16, iss. 2, str. 42-46. ISSN 2450-646X. <https://www.degruyter.com/view/j/pielxxiw.2017.16.issue-2/pielxxiw-2017-0017/pielxxiw-2017-0017.xml?format=INT>, DOI: 10.1515/pielxxiw-2017-0017. [COBISS.SI-ID 1539976388]
4. BABNIK, Katarina, ŠTEMBERGER KOLNIK, Tamara, BRATUŽ, Anita. Zdravstvena pismenost : stanje koncepta in nadaljnji razvoj z vključevanjem zdravstvene nege = Health literacy concept : integration of definitions and the role of nursing in further development of the concept. *Obzornik zdravstvene nege : strokovno glasilo Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije*. 2013, letn. 47, št. 1, str. 62-73, ilustr. ISSN 1318-2951. [COBISS.SI-ID 512350777]
5. ŠTEMBERGER KOLNIK, Tamara, BABNIK, Katarina. Zdravstvena pismenost in zaznana kompetentnost na področju zdravja kot determinante pozitivnega vedenja povezanega z zdravjem = Health literacy and perceived health competence as determinants of health related behaviour. V: SKELA-SAVIČ, Brigita (ur.), HVALIČ TOUZERY, Simona (ur.). *Zbornik predavanj z recenzijo = Proceedings of lectures with peer review*. 7. mednarodna znanstvena konferenca Znanje, vrednote, prepričanja in dokazi za razvoj kakovostne zdravstvene obravnave: mesto in vloga zdravstvene nege, 12.-13. junij 2014, Bled, Slovenija. Jesenice: Fakulteta za zdravstvo: = Faculty of Health Care, 2014. Str. 99-106. ISBN 978-961-6888-14-1. [COBISS.SI-ID 1536536516]
6. RAZLAG KOLAR, Tina, KAUCIČ, Boris Miha, ŠTEMBERGER KOLNIK, Tamara. Level of health literacy among older adults. V: KAUCIČ, Boris Miha (ur.), et al. *Multicultural society and aging - challenges for nursing in Europe : selected chapters*. Celje: College of Nursing: = Visoka zdravstvena šola, 2016. Str. 66-75. ISBN 978-961-6889-21-6. [COBISS.SI-ID 1538892740]
7. HOZJAN, Dejan, BABNIK, Katarina, ŠTEMBERGER KOLNIK, Tamara, KERKOČ, Melita. Povezanost individualnih demografskih značilnosti in zdravstvene pismenosti z zdravim življenjskim slogom. V: HOZJAN, Dejan (ur.). *Izobraževanje za 21. stoletje - ustvarjalnost v vzgoji in izobraževanju*. Koper: Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales, 2014. Str. 505-517, 590-592, tabele. Knjižnica Annales Ludus. ISBN 978-961-6862-74-5. ISSN 2335-3686. [COBISS.SI-ID 1536472772]
8. ŠTEMBERGER KOLNIK, Tamara. Dejavniki spodbujanja zdravstvene pismenosti : doktorska disertacija. Koper: [T. Štemberger Kolnik], 2020. [13] f., 227 str., graf. prikazi, tabele. <https://repositorij.upr.si/IzpisGradiva.php?id=14181&lang=slv>. [COBISS.SI-ID 28487939]